

El revolucionari acte de demanar ajuda

Qui no mereix una atenció especial? Les atencions especials només són les del cartell?

En el llibre *Miraràs el món* (<https://www.triangularedicions.cat/producto/miraras-al-mon-mar-vallecillos/>), la periodista i sociòloga Mar Vallecillos mira la vida que ens envolta i ens la fa mirar. Al llarg de quaranta-tres articles atura la mirada en el desig de barri, el dret a l'habitatge, les violències masclistes, la corrupció, l'amistat, les sobiranes a conquerir i la dolorosa distinció entre nosaltres i els altres. En llegim un dels textos.

Foto: Catorze

Cada matí quan agafo el metro, procuro no mirar l'avís, però hi ha dies que entro just en aquell punt del vagó i, al final, els ulls m'hi van: *És obligatori cedir aquests seients a persones que mereixen una atenció especial.* Buf. L'avertiment segueix allà i, a mi, en llegir-lo m'agafa aquesta pena, aquesta vergonya, aquesta derrota. *És obligatori cedir aquests seients a persones que mereixen una atenció especial.* Anem per parts, analitzem-lo, va:

És obligatori

Som ximplers o què ens passa? Com de malalta ha d'estar una societat per haver de normativitzar això, per fer *obligatori* que deixem seure a qui va amb crosses? A més, fer-ho obligatori ajudarà a crear una cultura de la solidaritat i l'empatia? O reforçarà la idea de sacrifici i acció desagradable que *s'ha de fer*? Què implica que sigui obligatori? Si no t'aixeques, el *segurata* et pot fer fora? Et faran pagar una multa? I els altres seients, no s'han de *cedir* a ningú, perquè no és obligatori? Recordo un dia que vaig demanar a una noia que s'aixequés d'un seient qualsevol perquè una dona gran pogués seure i em va contestar que els seients reservats estaven més endavant del vagó, que anéssim allà a demanar-ho.

cedir

Diu el diccionari que *cedir* és "donar, transferir, renunciant al dret propi". Hi tenim *dret propi* tu i jo sobre el seient, un cop hi hem posat el cul? Ens pertany a nosaltres exclusivament l'ús d'aquell seient pel simple fet que hi hem arribat primer?

aquests seients

En quin moment, en quin despatx, algú va decidir que serien quatre o vuit i no tres o deu els seients reservats a cada vagó? Partint de quines estadístiques sobre *persones que mereixen una atenció especial*?

a persones

En quin moment algú va establir que les icones de l'avís serien un home amb crosses, una dona - no un home- amb un nadó en braços, una embarassada i un home amb bastó? A l'alçada dels ulls de les meves nebodes, en aquestes icones, les dones només hi apareixen com a mares. Deu tenir fills l'home de les crosses? I nets, el del bastó? No ho sabran mai, les meves nebodes. Sí que sabran, però, que quan hi ha una dona a les icones és perquè hi ha una criatura, també.

que mereixen una atenció especial

Qui no mereix una atenció especial? Les atencions especials només són les del cartell? Com es podria fer la icona de mareig o dels nervis i la tremolor de cames? De debilitat infinita perquè tornes de l'hospital de cuidar algú? De mal de braços perquè vas carregant totes aquestes carpetes? De cansament fatal perquè ahir l'avui no existia i has ballat tota la nit i ara has d'anar a treballar? De nit d'insomni i maldecaps perquè no pots pagar la hipoteca? De tristor infinita perquè us heu despertat en un llit enorme i saps que aquest cop l'adéu serà per sempre?

Les necessitats s'han de contrastar amb codis tipificats o ens les podem dir amb la mínima confiança que hauria de bastir la societat? Recordo el calvari que era per ma mare estar dreta, pel mal de genolls. Semblava més jove del que era i no li cedien el seient en veure-la entrar. I sobretot la gent no tenia per què endevinar el seu mal de genolls. Jo li deia que ho expliqués i demanés que li deixessin seure, però ella no volia, perquè sentia que no hi tenia dret -no anava amb crosses com l'home de la icona- i per la violència que sovint ens genera demanar ajuda. I jo l'entenia perquè, si un dia em trobo malament o vaig carregadíssima, em costa dir: si us plau, em deixes seure?

I és que dir una necessitat no estipulada normativament és un acte que conté certa violència, sí. És subvertir la pretesa divisió entre *gent normal=edat mitjana i físicament sana* i la resta, amb les seves crosses, embarassos, envelliments, criatures a càrrec, festes que passen factura, factures de la llum que no poden pagar, desamors, carpetes de projectes il·lusionadors però que costa dur endavant, crisis existencials i un llarg etcètera que acaba fent absurd el miratge d'una pretesa majoria de la població sense *necessitats especials*.

Que tota aquesta gent digui -ens diguem de tu a tu- les nostres necessitats no està previst en la normativa. I és que *ni había pan pa tanto chorizo ni hay icono pa tanta necesidad*. I és per això que, avui, atrevir-se a demanar ajuda a un desconegut és un acte revolucionari, perquè ubica l'altre en un espai de confiança, vincle i solidaritat perillós per al sistema, perquè apunta a un nosaltres que podria esdevenir poderós, innormativitzable, com totes les casuístiques i persones que hi coincidissin. Perquè violenta una societat on fer això només es preveu quan t'ha deixat tirat el cotxe dalt de la muntanya sense cobertura o quan certament no pots més i estàs ja caient al terra del vagó.

Miraràs el món (<https://www.triangulareedicions.cat/producto/miraras-al-mon-mar-vallecillos/>)

© Mar Vallecillos, 2018

© Triangular Edicions, 2018